

Fuglelivet i Engervann

TERJE BØHLER
NORSK ORNITOLOGISK FORENING
13/11-2018

Økologisk funksjon

- **Hekkeområde** (sikker/antatt hekkende)
Toppdykker (NT), dverglo (NT), gravand (fåtallig art, store antall observers her), heftemåke (NT), sivspurv (NT), siland, viktig hekkeområde for andefugl.
- **Leveområde** (sommerobs'er, usikker/mulig, og/eller sporadisk hekking)
Dvergdykker (VU), åkerrikse (CR, 2018), sothøne (NT), sivhøne (NT), fiskemåke (NT), laksand, andefugl generelt
- **Trekklokalitet**
Stor verdi som trekklokalitet (Siste Sjanse rapport 2004-7)
- **Myteområde**
Svært viktig myteområde for bl.a. toppand, kvinand, stokkand (Solvang 2015)
- **Vinterområde** – islegges raskt (dog, utløpsoset er alltid åpent)
Nær- og ved utløpsoset er det svært mye andefugl og måker.
Sporadisk forekommer også lappfiskand (VU) og dvergdykker (VU).
Stor verdi som overvintringslokalitet (Siste Sjanse rapport 2004-7)

Toppdykker (NT)

foto jostein myre

(2011, 2014-2018)

Dverglo (NT)

foto jostein myre

(2002, 2008, 2009, 2014,
2018)

Gravand (fåtallig)

foto terje böhler

(«store antall»)

Laksand (fåtallig)

foto jostein myre

(observeres årlig, særlig
tidlig vår, har også hekket)

Sivspurv (NT)

foto jostein myre

(antas årlig hekking)

Dvergdykker (VU)

foto jostein myre

(59 funn i ADB)

Sothøne (NT)

foto jostein myre

Sivhøne (NT)

foto jostein myre

Knoppsvane

foto jostein myre

Mer sjeldne arter

Isfugl (næringsøk)

foto jostein myre

(9 registreringer i ADB)

Isfugl (næringsøk)

foto jostein myre

(9 registreringer i ADB)

Isfugl (næringsøk)

foto jostein myre

(9 registreringer i ADB)

Lappfiskand (VU)

foto ketil knudsen

(10 registreringer i ADB)

Mandarinand (satt ut)

foto ketil knudsen

(7 registreringer i ADB)

Taffeland (NA)

foto jostein myre

(9 registreringer i ADB)

Artsobservasjoner - Artsliste for Engervannet (I)

Merk:
Rødlistede
arter i **rødt**

Fugler (133)		Antall funn
1. knoppsvane <i>Cygnus olor</i> (J. F. GMELIN, 1789)		362
2. sangsvane <i>Cygnus cygnus</i> (LINNAEUS, 1758)		2
3. kortnebbgås <i>Anser brachyrhynchus</i> BAILLON, 1834		4
4. grågås <i>Anser anser</i> (LINNAEUS, 1758)		200
5. grågås x kanadagås <i>Anser anser X branta canadensis</i>		5
6. kanadagås <i>Branta canadensis</i> (LINNAEUS, 1758) SE		26
7. hvitkinggås <i>Branta leucopsis</i> (BECHSTEIN, 1803)		31
8. gravand <i>Tadorna tadorna</i> (LINNAEUS, 1758)		253
9. knoppand <i>Cairina moschata</i> (LINNAEUS, 1758)		9
10. knoppand <i>Cairina moschata</i> (LINNAEUS, 1758)		
└─ moskusand <i>Cairina moschata</i>		1
11. mandarinand <i>Aix galericulata</i> (LINNAEUS, 1758)		7
12. brunnakke <i>Anas penelope</i> LINNAEUS, 1758		40
13. krikkand <i>Anas crecca</i> LINNAEUS, 1758		139
14. stokkand <i>Anas platyrhynchos</i> LINNAEUS, 1758		678
15. stjertand <i>Anas acuta</i> LINNAEUS, 1758 VU		19
16. skjeand <i>Anas clypeata</i> LINNAEUS, 1758 VU		4
17. taffelnd <i>Aythya ferina</i> (LINNAEUS, 1758)		9
18. toppand <i>Aythya fuligula</i> (LINNAEUS, 1758)		445
19. bergand <i>Aythya marila</i> (LINNAEUS, 1761) VU		4
20. havelle <i>Clangula hyemalis</i> (LINNAEUS, 1758) NT		1

Artsobservasjoner - Artsliste for Engervannet (II)

No.	Species Name	Conservation Status	Sighting Count
21.	sjøorre <i>Melanitta fusca</i> (LINNAEUS, 1758)	VU	1
22.	kvinand <i>Bucephala clangula</i> (LINNAEUS, 1758)		559
23.	kvinand x lappfiskand <i>Bucephala clangula X Mergus albellus</i>		1
24.	lappfiskand <i>Mergellus albellus</i> (LINNAEUS, 1758)	VU	10
25.	siland <i>Mergus serrator</i> LINNAEUS, 1758		255
26.	laksand <i>Mergus merganser</i> LINNAEUS, 1758		271
27.	dvergdykker <i>Tachybaptus ruficollis</i> (PALLAS, 1764)	VU	59
28.	toppdykker <i>Podiceps cristatus</i> (LINNAEUS, 1758)	NT	134
29.	horndykker <i>Podiceps auritus</i> (LINNAEUS, 1758)	VU	1
30.	havhest <i>Fulmarus glacialis</i> (LINNAEUS, 1761)	EN	1
31.	storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i> (LINNAEUS, 1758)		312
32.	storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i> (LINNAEUS, 1758) └─ mellomskarv <i>Phalacrocorax carbo</i> (BLUMENBACH, 1798)		8
33.	gråhegre <i>Ardea cinerea</i> LINNAEUS, 1758		256
34.	stork <i>Ciconia ciconia</i> (LINNAEUS, 1758)		1
35.	hønehauk <i>Accipiter gentilis</i> (LINNAEUS, 1758)	NT	11
36.	spurvehauk <i>Accipiter nisus</i> (LINNAEUS, 1758)		8
37.	fiskeørn <i>Pandion haliaetus</i> (LINNAEUS, 1758)	NT	2
38.	åkerrikse <i>Crex crex</i> (LINNAEUS, 1758)	CR	25
39.	sivhøne <i>Gallinula chloropus</i> (LINNAEUS, 1758)	VU	34
40.	sothøne <i>Fulica atra</i> LINNAEUS, 1758	VU	13

Artsobservasjoner - Artsliste for Engervannet (III)

Number	Species Name	Scientific Name	Conservation Status	Count
41.	trane	<i>Grus grus</i> (LINNAEUS, 1758)		1
42.	tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i> LINNAEUS, 1758		25
43.	dverglo	<i>Charadrius dubius</i> SCOPOLI, 1786	NT	9
44.	storspove	<i>Numenius arquata</i> (LINNAEUS, 1758)	VU	1
45.	brushane	<i>Calidris pugnax</i> (LINNAEUS, 1758)	EN	1
46.	svømmesnipe	<i>Phalaropus lobatus</i> (LINNAEUS, 1758)		1
47.	strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i> (LINNAEUS, 1758)		104
48.	skogsnipe	<i>Tringa ochropus</i> LINNAEUS, 1758		20
49.	gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i> (GUNNERUS, 1767)		14
50.	grønnstilk	<i>Tringa glareola</i> LINNAEUS, 1758		2
51.	enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i> (LINNAEUS, 1758)		12
52.	krykkje	<i>Rissa tridactyla</i> (LINNAEUS, 1758)	EN	1
53.	hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i> (LINNAEUS, 1766)	VU	269
54.	fiskemåke	<i>Larus canus</i> LINNAEUS, 1758	NT	80
55.	sildemåke	<i>Larus fuscus</i> LINNAEUS, 1758		149
56.	sildemåke	<i>Larus fuscus</i> LINNAEUS, 1758		
	└─ sildemåke, underarten fuscus	<i>Larus fuscus</i> LINNAEUS, 1758		1
57.	gråmåke	<i>Larus argentatus</i> PONTOPPIDAN, 1763		302
58.	polarmåke	<i>Larus hyperboreus</i> GUNNERUS, 1767		6
59.	svartbak	<i>Larus marinus</i> LINNAEUS, 1758		45
60.	måkefamilien	<i>Laridae</i>		1

Artsobservasjoner - Artsliste for Engervannet (IV)

No.	Common Name	Scientific Name	Author	Year	Status	Count
61.	makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	LINNAEUS,	1758	EN	34
62.	lomvi	<i>Uria aalge</i>	(PONTOPPIDAN,	1763)	CR	8
63.	alke	<i>Alca torda</i>	LINNAEUS,	1758	EN	2
64.	bydue	<i>Columba livia</i>	J. F. GMELIN,	1789		38
65.	bydue	<i>Columba livia</i>	J. F. GMELIN,	1789		
	↳ bydue	<i>Columba livia</i>				49
66.	skogdue	<i>Columba oenas</i>	LINNAEUS,	1758		1
67.	ringdue	<i>Columba palumbus</i>	LINNAEUS,	1758		53
68.	gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	LINNAEUS,	1758	NT	1
69.	kattugle	<i>Strix aluco</i>	LINNAEUS,	1758		3
70.	tårnseiler	<i>Apus apus</i>	LINNAEUS,	1758		20
71.	isfugl	<i>Alcedo atthis</i>	(LINNAEUS,	1758)		9
72.	vendehals	<i>Jynx torquilla</i>	LINNAEUS,	1758		1
73.	grønnspekk	<i>Picus viridis</i>	LINNAEUS,	1758		12
74.	svartspekk	<i>Dryocopus martius</i>	(LINNAEUS,	1758)		5
75.	flaggspekk	<i>Dendrocopos major</i>	(LINNAEUS,	1758)		46
76.	dvergspekk	<i>Dendrocopos minor</i>	(LINNAEUS,	1758)		3
77.	låvesvale	<i>Hirundo rustica</i>	LINNAEUS,	1758		32
78.	taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	(LINNAEUS,	1758)	NT	5
79.	heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	(LINNAEUS,	1758)		1
80.	gulerle	<i>Motacilla flava</i>	LINNAEUS,	1758		2

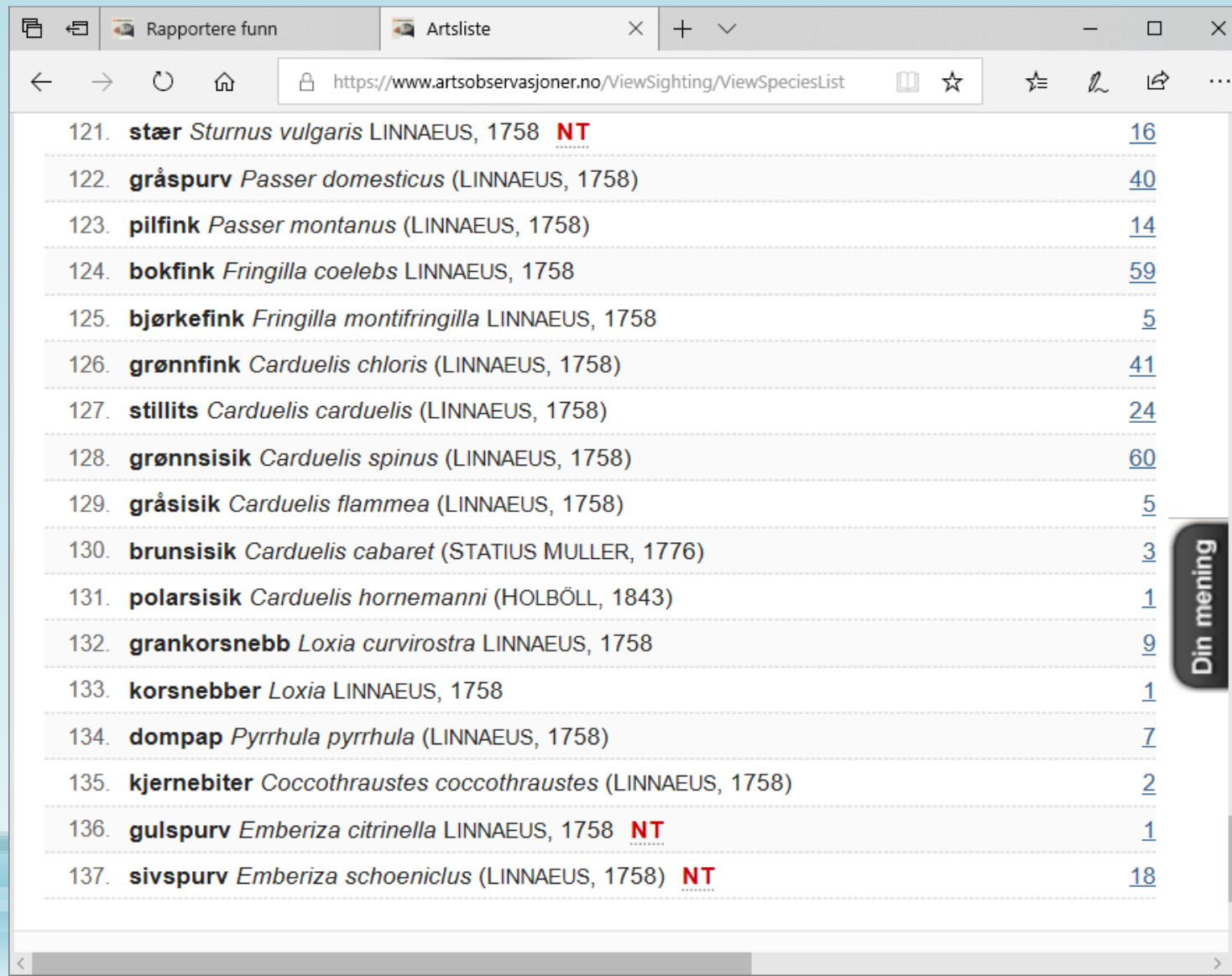
Artsobservasjoner - Artsliste for Engervannet (V)

No.	Common Name	Scientific Name	Author	Count
81.	vintererle	<i>Motacilla cinerea</i>	TUNSTALL, 1771	18
82.	linerle	<i>Motacilla alba</i>	LINNAEUS, 1758	84
83.	sidensvans	<i>Bombycilla garrulus</i>	(LINNAEUS, 1758)	7
84.	fossefall	<i>Cinclus cinclus</i>	(LINNAEUS, 1758)	2
85.	gjerdsmett	<i>Troglodytes troglodytes</i>	(LINNAEUS, 1758)	38
86.	jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	(LINNAEUS, 1758)	12
87.	rødstrupe	<i>Erithacus rubecula</i>	(LINNAEUS, 1758)	92
88.	nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>	(LINNAEUS, 1758) NT	4
89.	buskskvett	<i>Saxicola rubetra</i>	(LINNAEUS, 1758)	1
90.	svarttrost	<i>Turdus merula</i>	LINNAEUS, 1758	92
91.	gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	LINNAEUS, 1758	51
92.	måltrost	<i>Turdus philomelos</i>	C. L. BREHM, 1831	10
93.	rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	LINNAEUS, 1766	28
94.	duetrost	<i>Turdus viscivorus</i>	LINNAEUS, 1758	1
95.	gulsanger	<i>Hippolais icterina</i>	(VIEILLOT, 1817)	8
96.	myrsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	(BECHSTEIN, 1798)	6
97.	møller	<i>Sylvia curruca</i>	(LINNAEUS, 1758)	4
98.	tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	LATHAM, 1787	2
99.	hagesanger	<i>Sylvia borin</i>	(BODDAERT, 1783)	10
100.	munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	(LINNAEUS, 1758)	32

Artsobservasjoner - Artsliste for Engervannet (VI)

101.	bøksanger	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	(BECHSTEIN, 1793)	2
102.	gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	(VIEILLOT, 1817)	46
103.	løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	(LINNAEUS, 1758)	40
104.	fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>	(LINNAEUS, 1758)	10
105.	gråfluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>	(PALLAS, 1764)	11
106.	svarthvit fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>	(PALLAS, 1764)	14
107.	stjertmeis	<i>Aegithalos caudatus</i>	(LINNAEUS, 1758)	3
108.	blåmeis	<i>Cyanistes caeruleus</i>	(LINNAEUS, 1758)	105
109.	kjøttmeis	<i>Parus major</i>	LINNAEUS, 1758	87
110.	svartmeis	<i>Periparus ater</i>	(LINNAEUS, 1758)	9
111.	toppmeis	<i>Lophophanes cristatus</i>	(LINNAEUS, 1758)	1
112.	granmeis	<i>Poecile montanus</i>	(CONRAD VON BALDENSTEIN, 1827)	1
113.	spettmeis	<i>Sitta europaea</i>	LINNAEUS, 1758	67
114.	trekryper	<i>Certhia familiaris</i>	LINNAEUS, 1758	8
115.	nøtteskrike	<i>Garrulus glandarius</i>	(LINNAEUS, 1758)	4
116.	skjære	<i>Pica pica</i>	(LINNAEUS, 1758)	74
117.	nøttekråke	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	(LINNAEUS, 1758)	7
118.	kaie	<i>Corvus monedula</i>	LINNAEUS, 1758	36
119.	kråke	<i>Corvus cornix</i>	LINNAEUS, 1758	118
120.	ravn	<i>Corvus corax</i>	LINNAEUS, 1758	5

Artsobservasjoner - Artsliste for Engervannet (VII)

121.	stær <i>Sturnus vulgaris</i> LINNAEUS, 1758	NT	16
122.	gråspurv <i>Passer domesticus</i> (LINNAEUS, 1758)		40
123.	pilfink <i>Passer montanus</i> (LINNAEUS, 1758)		14
124.	bokfink <i>Fringilla coelebs</i> LINNAEUS, 1758		59
125.	bjørkefink <i>Fringilla montifringilla</i> LINNAEUS, 1758		5
126.	grønnfink <i>Carduelis chloris</i> (LINNAEUS, 1758)		41
127.	stillits <i>Carduelis carduelis</i> (LINNAEUS, 1758)		24
128.	grønnsisik <i>Carduelis spinus</i> (LINNAEUS, 1758)		60
129.	gråsisik <i>Carduelis flammea</i> (LINNAEUS, 1758)		5
130.	brunsisik <i>Carduelis cabaret</i> (STATIUS MULLER, 1776)		3
131.	polarsisik <i>Carduelis hornemanni</i> (HOLBÖLL, 1843)		1
132.	grankorsnebb <i>Loxia curvirostra</i> LINNAEUS, 1758		9
133.	korsnebber <i>Loxia</i> LINNAEUS, 1758		1
134.	dompap <i>Pyrrhula pyrrhula</i> (LINNAEUS, 1758)		7
135.	kjernebiter <i>Coccothraustes coccothraustes</i> (LINNAEUS, 1758)		2
136.	gulspurv <i>Emberiza citrinella</i> LINNAEUS, 1758	NT	1
137.	sivspurv <i>Emberiza schoeniclus</i> (LINNAEUS, 1758)	NT	18

Engervannet

«Bærums Østensjøvann»

(med litt hjelp)

Hekkeholmer for fugl

- Fremsatt først av Eilev Gunleiksrud (BK) i forbindelse med “nytt dobbeltspor Skøyen-Asker”
- Hekkeholmer for vannfugl av faste, små øyer eller flyteholmer?
- Ref Asplan Viak (Rune Solvang, 2015) ang etablering av turveien på «togsiden»:
«Til tross for at turvegen går svært nær vannkanten (anslagsvis 50-80 m) og de viktige gruntvannsområdene/mudderflatene i det viktige delområdet i sørøst rundt utløpet av Øverlandsbekken så er forstyrrelsene av fuglelivet liten basert på våre synsobservasjoner. Et viktig forbehold her er at dersom bruken av turvegen øker, med flere turgåer og flere hunder m.m. kan forstyrrelsene øke.»... «Trolig brukes turvegen nå lite, og dette kan være hovedforklaringen på den «marginale nedgangen» som er registrert. Når trafikken øker (hvilken nok vil skjje i de nærmeste årene) bør det vurderes om Bærum kommune bør iverksette kompensierende tiltak for å motvirke denne (antatte) negative påvirkningen. Et slikt tiltak kan for eksempel å anlegge «fugleøyer» i Engervannet og/eller lage mindre bukter og vikar med gruntvannsområder langs de mer sterile delene av Engervannet, for eksempel ved steinfyllingene ned fra jernbanen (ref kapittel 8 «Diskusjon og konklusjon» og kapittel 9 «avbøtende tiltak»). Dette vil bidra til å forbedre Engervannets funksjon som trekk-, myte- og hekkeområde. I tillegg vil det være til stor glede for publikum.»

Engervannet – “Bærums Østensjøvann” ?

Takk for meg ...